

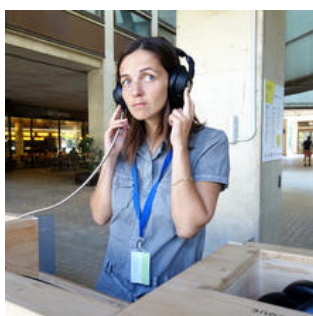
Número 51, octubre 2016

L'Esmuc treu nota

L'Escola, per primer cop al World University Rankings

L'entrevista

Entra

Marisa Ruiz
Irene Hernández

La química de la música

Gent Esmuc - En clau de futur

Entra

Graduats Esmuc, residents a La Pedrera
Clara Iniesta

La flautista Elisabet Franch, el violinista Joel Bardolet, i el pianista Carles Marigó

La tònica dominant

Entra

Pablo Albarracín
Redacció

Superació + il·lusió + amor pel que m'envolta = èxit

Article

Entra

Música y Movimiento
Luis García Vázquez

Enfoques de la Pedagogía de la Música orientados a la integració pràctica de lo corporal

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- Notes (dia)crítiques

Subscriu-te a la nostra revista

Rebràs per correu electrònic les novetats de L'ESMUC digital i podràs afegir comentaris als articles

Veure tots els números de L'ESMUC digital

Recull de tots els continguts publicats

L'Esmuc treu nota

L'Escola, per primer cop al World University Rankings

Posa't en contacte

Editorial

Altres publicacions

0

El mes de març, l'empresa britànica Quacquerelli Symonds (QS), una de les més importants en l'avaluació d'universitats conjuntament amb Times Higher Education i Shanghai, [va presentar el rànquing de les millors universitats del món](#).

En aquesta llista, elaborada amb les dades de l'any 2015, [apareix per primer cop](#) l'Esmuc. Concretament, en el lloc **51 del món** en l'apartat de "Performings Arts".

Filtrant el llistat general per regions, podem veure que l'Escola ocupa el lloc **27 d'Europa**, sempre en l'àmbit d'arts escèniques que inclou Música, Dansa i Art dramàtic, i compartint franja amb centres tan reconeguts i històrics com el Conservatoire National Supérieur d'Art Dramatique de Paris, el Conservatoire National Supérieur de Musique et Danse de Lyon, o el

Conservatorio Santa Cecilia de Roma (únic centre italià). Acotant encara més l'àmbit a la regió sud d'Europa, l'Esmuc despunta en el **2n lloc**, junt amb els tres centres abans esmentats i després del Conservatoire National Supérieur de Musique et Danse de Paris.

Cal assenyalar que, en l'àmbit estatal, l'Esmuc és l'únic centre d'ensenyaments superiors artístics i, per tant, l'únic centre d'ensenyament musical inclòs al rànquing de QS. El bon resultat de l'auditoria que va fer l'Associació Europea de Conservatoris el 2015, en què s'emfatitzava el model formatiu innovador i el bon nivell del professorat de l'Escola, potser hagi influït en la valoració de l'empresa QS i en la seva decisió d'incloure'ns en un lloc tan destacat. Per a nosaltres és un motiu d'orgull, a més d'un estímul que ens indica que estem en un bon camí.

El rànquing calcula dos paràmetres: la reputació acadèmica i la dels ocupadors o empresaris (el nivell d'inserció laboral). En el primer, l'Esmuc treu un notable 70,8 sobre 100; en el segon, un discret 38 sobre 100. Costa de creure que aquest valor hagi estat ben calculat, tenint en compte l'elevat índex d'inserció laboral dels nostres graduats. A partir d'ara haurem de treballar també per transmetre millor els indicadors de l'Escola i aconseguir que el nostre centre se situï encara més amunt, en el lloc que realment mereix.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 51, octubre 2016

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- Notes (dia)crítiques

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
- Número 81, gener 2020

Pablo Albarracín

Superació + il·lusió + amor pel que m'envolta
= èxit

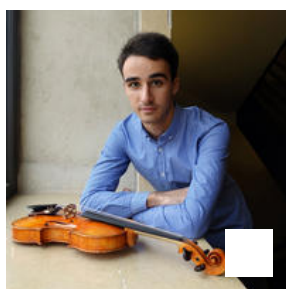

Posa't en contacte

La tònica dominant

Altres publicacions

0

Arribat de Múrcia, on ha viscut i estudiat fins ara, en Pablo Albarracín Abellán ja és un dels nous estudiants de l'Esmuc. L'hem triat per representar la nova fornada i, a més, perquè ha estat el candidat que ha obtingut la puntuació més alta de les proves d'accés, un 9,406, en presentar-se com a violinista als estudis de grau superior d'interpretació. D'entrada, l'enhorabona!

El principal tret del meu caràcter? La perseverança.

La qualitat que més valoro en una persona? Que sigui una persona respectuosa i sàpiga valorar allò bo en els altres.

El meu principal defecte? Alguns cops sóc massa temperamental i impulsiu. A vegades paga la pena pensar-se les coses dues vegades.

La meva ocupació preferida? Qualsevol ocupació és bona si s'aprofita i disfruta al màxim.

El meu somni de benestar? Poder guanyar-me la vida i ser feliç amb la música.

Quina fóra la meva pitjor desgràcia? No trobar la felicitat.

Què voldria ser? Violinista.

On desitjaria viure? A qualsevol lloc on em senti còmode i estimat.

Quin animal prefereixo? Un gos.

Algun so o música que avorreixo? El so d'una corda d'instrument de corda trencant-se.

Quin va ser el primer disc que vaig comprar? El de la primera edició d'Operación Triunfo, amb tres o quatre anys.

Els meus escriptors preferits? Miguel Hernández, García Lorca, Ken Follet y Arturo Pérez-Reverte.

Els meus personatges de ficció? Els Simpsons.

La pel·lícula de la meva vida? *La Vida es Bella*, de Roberto Benigni.

Els meus intèrprets preferits? Joshua Bell, Leonidas Kavakos, Anne-Sophie Mutter, Itzak Perlman, Gil Shaham i David Oistrakh.

Els meus compositors predilectes? Mozart i Beethoven.

Una musiqueta que no me la puc treure del cap? Normalment, les melodies del repertori que estic treballant en aquell moment amb el meu instrument.

Els meus pintors predilectes? Goya, Velázquez, Miquel Àngel, Van Gogh, Dalí i Picasso.

Les meves relacions entre sons i colors (o altres sentits)? Es cert que en ocasions relaciono els sons o tonalitats més estridents amb colors més cridaners, i els tons més calmats amb colors més freds.

Els meus herois de la vida real? Els meus pares i germans.

Els meus herois històrics? Totes aquelles persones que han lluitat o en aquests moments lluiten contra una malaltia greu.

Un disc que m'hagi encantat, darrerament? *A night at the Opera*, de Queen

Un concert inoblidable? Vaig anar a un concert de la Filharmònica de Berlín a la Sala Philharmonie, amb la meva família, i va ser una experiència única.

Un paisatge preferit? El que envolta la meva casa de camp, a Jumilla (Murcia).

Els noms que prefereixo? No tinc cap preferència, cada nom té un significat i un valor diferent i únic.

Què detesto més que res? El menyspreu dels drets i llibertats de l'ésser humà.

Quins dons naturals voldria tenir? M'agradaria ballar molt bé i ser millor en els esports.

Estat present del meu esperit? Em trobo bé, amb ganes de créixer musicalment i personalment, sense oblidar mai el que sóc i d'on vinc.

Fets que m'inspiren més indulgència? Si algú que m'aprecia em fa o diu res que no m'agrada sense voler, no tinc problema en perdonar-lo.

Amb quina cançó m'identifico? *Qué bonita la vida*, de Dani Martín.

El meu lema? Superació + il·lusió + amor pel que m'envolta = èxit.

Contingut Actual

Número 51, octubre 2016

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- Notes (dia)crítiques

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 54, gener 2017

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
Número 81, gener 2020
- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Gent Esmuc

Contingut Actual

Número 51, octubre 2016

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- Notes (dia)crítiques

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
- Número 81, gener 2020

Conjuntant els grans conjunts

El concert del 29 de gener mesclarà representants de totes les disciplines que ofereix l'Escola

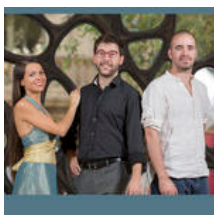
Llibres i Música

Presentacions de llibres a la Biblioteca de l'Esmuc

Graduats Esmuc, residents a La Pedrera

La flautista Elisabet Franch, el violinista Joel Barolet, i el pianista Carles Marigó

Arts i Salut a l'Esmuc

L'Escola acull una trobada amb especialistes de la medicina i la música

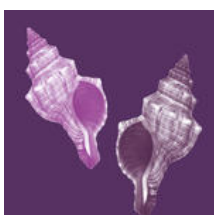
Nova edició del premi Joan Guinjoan

Torna el certamen amb algunes novetats, però amb l'esperit intacte

Tornen els concerts als centres cívics

Les *jam session* de l'Escola també arrenquen de nou a la Llanterna

L'Esmuc torna a ser solidària

Concert benèfic destinat a l'ONG Tanu

- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019
- Número 78, juny 2019
Número 78, juny 2019
- Número 77, maig 2019
Número 77, maig 2019

**Veure tots els números de
L'ESMUC digital**

Conjuntant els grans conjunts

El concert del 29 de gener mesclarà representants de totes les disciplines que ofereix l'Escola

Jaume Estalella
Estudiant de Musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions

0

Lluís Vidal, Joan Díaz, Joan Sanmartí, Francesc Capella i Joan Monné són els compositors i directors de l'Esmuc Jazz Project

Com bé sabem, des de la seva formació l'any 2001 l'Esmuc neix amb una voluntat de transversalitat en la seva proposta educativa. Això és, la intenció de crear un diàleg ric i fecund entre les diferents disciplines i especialitats que ofereix. Quinze anys després, i celebrant-los, el concert de grans conjunts del mes de gener vol ser un reflex d'aquesta riquesa, oferint un programa en que veurem interactuar músics de les diferents especialitats que conviuen al centre.

A la primera part d'aquesta especial proposta sentirem una sèrie de composicions i arranjaments de Joan Díaz per a cobla, quintet de Jazz i guitarra flamenca. Les peces van ser compostes originalment per a la cobla Sant Jordi i la guitarra de Niño Josele i en aquesta ocasió ens les oferiran la cobla de l'Esmuc, juntament amb un quintet d'alumnes del Departament de jazz amb el mateix Jordi Díaz al piano i Juan Antonio Lopez Moya a la guitarra flamenca, ex-alumne de l'escola.

Seguidament la cobla deixarà pas a l'orquestra simfònica que interpretarà la obra *Blau* de Bernat Vivancos. Finalment podrem gaudir d'una altra obra simfònica composta especialment per a l'ocasió per part dels compositors de l'*Esmuc Jazz Project*: Lluís Vidal, Joan Sanmartí, Joan Monné, Joan Díaz i Francesc Capella, tots ells professors del centre. L'obra consistirà en quinze poemes musicats extrets del *Bestiari* de Pere Quart (cada compositor n'ha escollit personalment tres), per als quals s'afegiran a la l'orquestra flabiol, tible, tenora, un quintet de jazz i cantants graduats de l'Escola: Gemma Abrié, Celeste Alías i Rubén Fernández.

El concert serà el diumenge 29 de gener a la sala principal de l'Auditori. De ben segur serà una gran oportunitat per a gaudir del diàleg entre diferents disciplines artístiques, diàleg en que totes elles s'enriqueixen mútuament i s'omplen de vitalitat i sentit.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 51, octubre 2016

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- Notes (dia)crítiques

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
Número 81, gener 2020
- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019
- Número 78, juny 2019
Número 78, juny 2019

Llibres i Música

Presentacions de llibres a la Biblioteca de l'Esmuc

Ferran Planas
Estudiant de Musicologia de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions 0

Després de l'èxit de la presentació del llibre [Escribir sobre música \(Musikeon\)](#) de [Luca Chiantore](#), Àurea Domínguez i [Silvia Martínez](#) el curs passat a l'Esmuc, l'Escola ha impulsat una iniciativa que consisteix en un cicle de presentacions de llibres a la biblioteca.

Tot i que és una iniciativa del Departament de Musicologia i de la Biblioteca, té la voluntat de generar interès en tots els departaments de l'Escola i l'objectiu de donar a conèixer la biblioteca de l'Esmuc a la gent del barri i de la ciutat que estigui interessada en llibres i en música. Les presentacions no es limitaran a llibres de text, sinó que també s'hi podran incloure publicacions de partitures. L'Esmuc, com a centre superior públic, vol mostrar una representació de les editorials del país, potenciant-les i donant-les a conèixer. En aquesta mateixa direcció, impulsa sempre una [fira anual](#)

[de llibres de música i partitures.](#)

La primera presentació es va fer el passat dimarts 25 d'octubre i va ser la del llibre [Barcelona melòmana. La passió musical de la ciutat a través dels grans compositors \(Angle Editorial\)](#) del periodista Cesc Avilés. Aquest escrit ens presenta una història de la música a Barcelona a través dels compositors més coneguts de la música clàssica occidental i la recepció de la seva música a la ciutat des de l'arribada de l'arxiduc Carles d'Àustria l'any 1705.

La propera sessió serà el 13 de desembre, amb la musicòloga i pianista [Míriam Perandones](#), doctora per la [Universitat d'Oviedo](#), que ha recopilat i ordenat cronològicament totes les cartes d'Enric Granados i n'ha fet una edició crítica sota el títol [Correspondencia epistolar de Enrique Granados \(Editorial de música Boileau\)](#).

A més, aquestes presentacions estan incloses en l'assignatura Seminari de musicologia que cursen els alumnes de tercer i quart d'aquest àmbit. L'autor, editor, traductor o responsable de la presentació conversarà amb els alumnes d'aquesta assignatura durant una hora i posteriorment es farà la presentació en públic que sempre serà en dimarts a un quart de vuit del vespre. Aquesta iniciativa vol tenir continuïtat i esdevenir un cicle que es repeteixi cada curs amb dues o tres presentacions per quadrimestre.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 51, octubre 2016

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- Notes (dia)crítiques

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019

Graduats Esmuc, residents a La Pedrera

La flautista Elisabet Franch, el violinista Joel Bardolet, i el pianista Carles Marigó

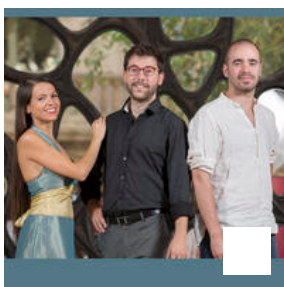
Clara Iniesta
Estudiant de Musicologia de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions

0

Elisabet Franch, Carles Marigó i Joel Bardolet

Ja s'han fet públics els noms dels [nous residents a la Fundació Catalunya-La Pedrera](#) per al 2016-17: flautista **Elisabet Franch**, el violinista **Joel Bardolet** i el pianista **Carles Marigó**, tots ells joves graduats de l'Esmuc amb carreres emergents. Cada un d'ells oferiran diversos concerts al llarg de la temporada que comença aviat.

Les [Residències Musicals](#) és un projecte de la fundació Catalunya-La Pedrera que compta amb la col·laboració d'exalumnes d'Esmuc, *Alumni*, donant-los una oportunitat a la seva carrera professional. Tenen en total uns 60-80 currículums a l'any de músics interessats per formar part d'aquesta *família* de residents, i a partir d'aquí fan el filtratge fins que en reuneixen tres per cada temporada. En aquests moments ja van per la cinquena, tot i que no va ser fins l'any passat que l'Esmuc hi va col·laborar. La temporada 2015-2016 els departaments de Música Antiga i Clàssica i Contemporània van analitzar a fons els perfils indicats: els residents foren, a més del

pianista Ricard Rovirosa, dos graduats emergents de l'Esmuc, [Ester Pinyol](#), arpista i [Joan Ramon Olivé](#), baríton.

És un projecte que dona suport al talent, l'excel·lència, la creativitat i que tingui un sentit territorial i de país. D'altra banda, la Fundació vol fer visibles aquests artistes al seu auditori de La Pedrera, i una de les missions que tenen és dotar d'activitat cultural l'edifici, ja que és un bé patrimonial de primer ordre mundial. Aleshores, es porta tota una programació continuada de música clàssica, de jazz, de poesia, de literatura, de dansa...

Als residents els posen un repte: tres concerts a La Pedrera –remunerats– però en unes condicions on hauran de mostrar les seves capacitats com a intèrpret. Un dels concerts és com a solista, l'altre un duet i l'últim amb un grup de cambra. Porten ja cinc temporades fent els concerts el tercer diumenge de mes a les 18h, perquè van analitzar l'oferta de concerts que hi ha a Barcelona i van veure que hi havia un espai buit que ningú ocupava aquell dia a aquella hora. També busquen fidelitzar el públic, i amb totes aquestes condicions ho han aconseguit.

De vegades es troben amb unes propostes molt innovadores, com és el cas del Joel Bardolet, violinista, que va poder convèncer el duet de dansa contemporània *Mal Pelo* per acompanyar-lo amb una magnífica coreografia en tot el seu repertori: clàssic, barroc i contemporani. També se'ls demana que amplii el repertori perquè no volen que s'acomodin en el seu: han de provar coses noves i cada programa ha d'incorporar una peça obligatòriament que no hagin interpretat mai abans.

Han tingut residents que estan fent màsters fora del país o tenen beques importants a l'estranger, però igual tenen ganes de fer activitats pel seu territori, com seria el cas del pianista Ricard Rovirosa, que ha estat estudiant des dels divuit anys a Londres. Entre la comunitat catalana que està a l'estranger ja s'ha fet córrer la veu d'aquest projecte i fins i tot els arriben currículums d'intèrprets de països d'arreu del món.

Als residents se'ls acompanya durant tota la seva estada allà, els fan un reportatge fotogràfic per tota la casa que els serveix de producció temporal i s'hi continua mantenint contacte posteriorment.

Mitjançant un conveni amb l'emissora de ràdio Catalunya Música s'enregistren tots els concerts per a la ràdio. Aquesta emissora també els fa una entrevista en directe i en profunditat una setmana abans del concert, de més de mitja hora per a cadascú, per al programa *Notes de clàssica* amb l'Albert Torrens. En l'àmbit de les crítiques, se'n fan ressò les revistes especialitzades de música com *440 Clàssica*, la ràdio Catalunya Música o portals culturals com el digital *Núvol*.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 51, octubre 2016

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- Notes (dia)crítiques

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019

Arts i Salut a l'Esmuc

L'Escola acull una trobada amb especialistes de la medicina i la música

Laura Planagumà
Estudiant de Musicologia de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions

0

Els propers dies 4 i 5 de novembre, l'Esmuc acollirà les [Jornades Internacionals de Música i Neurologia](#). Durant aquests dos dies es duran a terme una sèrie de conferències i tallers, per tal d'aprofundir en l'univers transversal de la música i la neurologia, així com per mostrar les possibilitats i aplicacions de la música en la rehabilitació de persones amb trastorns neurològics.

L'antecedent d'aquestes Jornades el trobem al curs passat quan es va fer un acte d'homenatge al neuròleg Oliver Sacks (1933-2015), un gran defensor de la música com a recurs terapèutic. L'èxit d'aquesta iniciativa va portar els seus organitzadors a plantejar-se crear unes jornades similars de caràcter anual. Cada any es tractaria una malaltia o trastorn diferent, i es reflexionaria sobre la relació entre les arts i el benestar de les persones.

Aquest any les jornades es centren en la relació entre música i neurologia, i com aquesta s'utilitza com a eina en la rehabilitació de les persones que pateixen trastorns neurològics. Les activitats comprendran una part teòrica, així com sessions més pràctiques i debats, on es farà una aproximació a la neurologia (tant en trastorns de consciència, la malaltia de Parkinson i demències) i es donaran a conèixer experiències en la utilització de la música en el camp de la neurologia, tant d'àmbit nacional com internacional.

Per dur a terme aquestes activitats, les jornades disposaran de convidats especialistes en medicina i música, tan de nivell nacional com internacional, "tots ells excel·lents professionals i d'un alt nivell", segons la Dra. Melissa Mercadal, directora de les Jornades.

Les jornades estan adreçades a músics, professionals de la medicina, professionals de l'educació, així com també estan obertes a estudiants i públic interessat, ja que tot i haver algunes activitats més especialitzades, les sessions estan pensades perquè siguin el suficientment accessibles per a tothom.

Les jornades acabaran amb una taula rodona on participaran entre d'altres, el [Dr. Jordi Craven-Bartle](#) (oncòleg), el [Dr. Julian O'Kelly](#) (Research Fellow in Music Therapy del Royal Hospital for Neuro-disability (UK)), la [Dra. Rosa Casafont](#) (metgessa, autora i docent) i la [Dra. Melissa Mercadal](#) (musicoterapeuta directora de màsters i recerca de l'Esmuc), on es pretén obrir un espai de debat i reflexió sobre els camins presents i futurs de les teràpies creatives, més concretament la música.

[Més informació i inscripcions en línia](#)

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 51, octubre 2016

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- Notes (dia)crítiques

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019

Nova edició del premi Joan Guinjoan

Torna el certamen amb algunes novetats, però amb l'esperit intacte

Lluç Solés
Estudiant de Musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions

0

Fins l'u de desembre és obert el [termini](#) de presentació d'obres per al [Premi Joan Guinjoan 2016](#). Amb aquest fa quinze anys que té lloc aquest certamen, que des del 2002 premia joves compositors des de l'Escola Superior de Música de Catalunya.

El premi Joan Guinjoan va ser inicialment un projecte del compositor i professor Eduard Resina, del Departament de Teoria, Composició i Direcció de l'Esmuc. Hi havia la voluntat de crear un premi acadèmic de referència a Catalunya dedicat exclusivament als joves compositors. Així és com la proposta va arribar a la direcció de l'Escola, que va considerar oportú dedicar una part del pressupost a la dotació de 3.000 euros que constitueix el premi. Actualment, i des de fa uns anys, es compta amb la subvenció de la Fundació Banc Sabadell.

És així com va néixer una iniciativa que té com a objectiu bàsic donar suport a la creació actual de les noves generacions, establint un marc per a la creació de noves obres des del nostre país. Sempre, i això és rellevant, en la més àmplia diversitat de tendències, estils i formacions musicals. Les pròpies bases del concurs així ho denoten: cal presentar una obra inèdita, d'entre deu i quinze minuts de durada i que convoqui de sis a quinze instruments en combinació lliure. La formalitat requereix que s'esmentin els instruments permesos a les bases del concurs, però si es llegeixen els requisits s'acaba comprovant que s'inclouen gairebé totes les formes organològiques de la tradició occidental.

El propi nom del premi indica aquesta versatilitat. Joan Guinjoan –qui, per cert, enguany compleix 85 anys– és un dels compositors catalans més importants de la segona meitat del s. XX, segurament perquè ha construït la seva música a partir d'una diversitat de llenguatges inèdita. Ha innovat des de moltes perspectives, concentrant-les totes en la figura d'un sol artista i sense perdre mai la frescor i l'originalitat. En certa manera, el mateix Departament de Composició de l'Esmuc, que acull múltiples escoles i tendències, ha trobat en el premi Joan Guinjoan un reflex del que vol transmetre com a institució educativa.

Durant els quinze anys que acumula d'història, el premi ha servit per a projectar l'Esmuc, ja que és realment internacional. Anualment arriben com a candidates obres d'arreu del món, des de Sud-Amèrica a Alemanya i fins i tot provinents de l'Àsia. El guanyador de l'any passat, però, va ser local: [Guillem Ponsi](#), estudiant al Conservatori del Liceu, amb l'obra *The Arousal*.

El certamen és obert, com ja hem dit, a joves compositors (que no superin els 35 anys; aquesta és l'única limitació) de totes les nacionalitats. El veredict que determinarà el jurat, format per professors de composició de l'Escola, el dia 16 de desembre, es farà públic a principis de gener. Com a novetats, cal esmentar que en aquesta edició el premi podrà quedar desert i que el lliurament dels materials serà en línia. A part de la dotació econòmica, el guardó inclou l'estrena de l'obra, en espais que varien d'any en any (en l'anterior edició, per exemple, va dur-se a terme al Palau Santa Mònica).

El premi Joan Guinjoan és sempre, en definitiva, una molt bona manera de fer conèixer la creació musical més incipient, que sovint no gaudeix d'un aparador digne del seu interès.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 51, octubre 2016

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- Notes (dia)crítiques

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019

Tornen els concerts als centres cívics

Les *jam session* de l'Escola també arrenquen de nou a la Llanterna

Michele Puddu
Estudiant de Musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions

0

Des del passat 30 de setembre i fins el proper 30 de març de 2017, diverses formacions d'estudiants i graduats de l'Esmuc portaran la seva música a set dels centres cívics de la capital. Aquestes actuacions, agrupades sota el títol *Viatge sonor per la història de la música*, abasten al complet el ventall d'especialitzacions en interpretació del nostre centre: nou espectacles que destaquen per la seva originalitat, interès artístic i contingut didàctic i s'ofereixen al públic de manera gratuïta. Degut a l'èxit de públic que va suposar l'edició anterior, en aquesta quarta (re)edició del cicle –que compta amb el patrocini de l'ICUB (Institut de Cultura de Barcelona)– s'ha ampliat el nombre d'actuacions i de centres cívics que les acullen; així i tot, l'esperit essencial del projecte continua el mateix: acostar propostes musicals de qualitat a zones de la ciutat que hi tenen un accés restringit. L'objectiu últim de la proposta –com explicava Carol Duran, graduada en Promoció i gestió

musical a la mateixa Esmuc, i coordinadora del cicle– és crear nou públic sensible a propostes artístiques d'interès, involucrant des de la base social els sectors amb inquietud cultural de les àrees que aquest any acullen els concerts: Horta, Sant Adrià del Besòs, Les Corts, Torre Baró-Vallbona, Sant Andreu, (i a les quals se sumen Nou Barris i Sant Gervasi, que han insistit en repetir, donada l'experiència de l'edició anterior). Tota la informació (els noms de les formacions i els intèrprets que les integren, quins són els centres cívics implicats i les dates de les actuacions) està disponible al següent [enllaç](#).

Paral·lelament, i continuant la seva pròpia tradició, la Llanterna (el bar-restaurant de l'Auditori) torna a ser cada dimecres a les 19:00 hores la seu de les jam sessions de l'Esmuc. Aquestes van començar la primera setmana d'octubre i continuen durant tot el curs lectiu coordinades pel professor Dani Pérez. Es tracta d'una activitat sense ànim de lucre, extraacadèmica i lúdica, que a banda d'oferir un espai als estudiants del centre per coneixe's, posar en pràctica i compartir el repertori i els recursos que van incorporant, actua com a cruïlla entre professors, alumnes del nostre i d'altres centres i professionals de la música. Abans de començar la jam pròpiament dita, i com és habitual, cada setmana hi haurà actuacions d'estudiants i combos de l'Escola, de manera que cada formació tindrà ocasió de definir les bases temàtiques de la música de la vetllada. Aquesta activitat també és, per descomptat, completament gratuïta: acosteuvos a gaudir-ne!

Un grup de piano, guitarra, bateria i vibràfon va obrir l'Esmuc Jam del 19 d'octubre a la Llanterna

Contingut Actual

Número 51, octubre 2016

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- Notes (dia)crítiques

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
Número 81, gener 2020
- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019
- Número 78, juny 2019
Número 78, juny 2019

L'Esmuc torna a ser solidària

Concert benèfic destinat a l'ONG Tanu

Toni Abelló
Estudiant de Musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

Gent Esmuc

Altres publicacions

0

L'Escola Superior de Música de Catalunya col·laborarà amb l'**ONG Tanu** el pròxim dia 13 de novembre en un concert benèfic. La finalitat és recaptar fons per desenvolupar els seus projectes solidaris amb els nens d'Ucraïna.

L'ONG Tanu (Terrassa Ajuda els Nens d'Ucraïna) és una organització sense ànims de lucre que ajuda la infància dels orfenats d'Ucraïna. Des de fa més de quinze anys treballen a través d'acolliments familiars per als nens, recol·lectant ajudes econòmiques per millorar infraestructures, enviament de roba, medicaments etc. La seva intenció és millorar la situació en que viuen els nens als orfenats, facilitant la seva integració en la societat.

No és el primer cop que l'Esmuc col·labora amb entitats solidàries. Ha col·laborat anteriorment amb recol·lectes per a un banc d'aliments, on es convidava als assistents a aportar aliments no peribles a l'entrada del

concert en la campanya la fam no fa vacances de la [Fundació Banc d'Aliments](#). Amb [Matres Mundi](#), organització no governamental que té l'objectiu de millorar la situació de les mares i fills dels països menys desenvolupats especialment a l'Àfrica i Llatinoamèrica, construint hospitals, centres de salut, orfenats, etc... Amb la [Fundació Arrels](#), que té com a objectiu col·laborar en el desenvolupament integral de les persones en situació d'exclusió social, en aquell cas, amb una campanya per a la gent sense sostre. Amb la campanya de micro-mecenatge salvem el violinsita, per restaurar l'escultura 'El violinista' de Gargallo etc

A més, aquest concert forma part del projecte Esmuc solidària, on s'han realitzat col·laboracions amb malats d'Alzheimer, persones amb Síndrome de Williams, persones amb deficiències visuals i auditives entre d'altres. Aquestes col·laboracions tenen com a objectiu mutu sensibilitzar als aficionats de la música, als propis participants i la societat en general. Aquest cop, els participants són el cor Gospel [Bella Quirze Band](#), format per més de 60 cantants acompanyats per guitarra, baix, bateria i teclat. Aquesta formació, amb seu a Sant Quirze del Vallès, va néixer al 2004 sota la direcció mateix director actual, Òscar Altide. El concert tindrà lloc el 13 de novembre a les 19:30 a l'Escola Superior de Música de Catalunya, les entrades es poden comprar per internet [aquí](#).

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 51, octubre 2016

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- Notes (dia)crítiques

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

Números anteriors

- [Número 81, gener 2020](#)
Número 81, gener 2020
- [Número 80, octubre 2019](#)
Número 80, octubre 2019
- [Número 79, juliol-setembre 2019](#)
Número 79, juliol-setembre 2019
- [Número 78, juny 2019](#)
Número 78, juny 2019

Música y Movimiento

Enfoques de la Pedagogía de la Música orientados a la integración práctica de lo corporal

Luis García Vázquez
Professor de Pedagogia de l'Esduc

Posa't en contacte

Article

Altres publicacions 0

El recorrido de la pedagogía de la música ha evolucionado a lo largo del pasado siglo XX de la mano de numerosas corrientes que han supuesto diferentes desarrollos y enriquecedoras aportaciones para este campo. Hemsy de Gainza (2004) describe como este camino recogió influencias de la *Escuela Nueva* desde Pestalozzi, Decroly, Froebel, Montessori o Herbart, pasando por las ideas de Dewey y su obra *Democracia y Educación*, hasta situarse en las últimas décadas del siglo XX ante una gran diversidad de respuestas y propuestas.

Esta misma autora ilustra como la educación musical fue transformando sus prioridades para dar progresivamente importancia a que las personas que aprenden música lo hagan mostrándose activas; a la práctica vocal, instrumental y corporal; a la creatividad tanto de quien enseña como de

quien aprende; y a la incorporación de los elementos propios de cada estilo musical en las aulas de música. Llegamos así a un final de siglo en el que *en ambos "polos" -educación musical inicial y educación musical superior-, nuevos paradigmas educativos pugnan por imponer sus respectivas reglas de juego* (Hemsy de Gainza, 2004).

Por su parte, Jorquera (2004), consciente de la dimensión del tema, que *requeriría un estudio sistemático más profundo*, se ciñe a algunos *modelos* y lo aborda desde otra perspectiva, con la pretensión de llegar a *una comprensión contextualizada histórica y pedagógicamente (...) de los métodos históricos o activos* (2004, pág. 9). La siguiente tabla muestra la selección para el análisis que hace esta autora.

Los pioneros	Contemporáneos de los pioneros	Casos particulares
Émile Jaques-Dalcroze	Edgar Willems	Shin'ichi Suzuki
Carl Orff y el Orff-Schulwerk	Maurice Martenot	Sistema Música y Educación (Yamaha)
Zoltán Kodály		

Por nuestra parte, nos servimos de este análisis para mostrar brevemente en el presente artículo las características de dos de estos modelos en su carácter de *concepciones de la pedagogía musical orientadas al movimiento* (Kugler, 2000). Nos estamos refiriendo al *Método Jaques-Dalcroze* y al *Orff-Schulwerk*. Ambas concepciones conceden al movimiento corporal una relevancia fundamental en sus planteamientos lo que las vincula con una de las ideas claves del área que en la educación musical actualmente conocemos con el nombre de *Música y Movimiento*.

Método Jaques-Dalcroze

Basándose en Pont (s.f.), Jorquera considera la propuesta de Jaques-Dalcroze como método activo por:

- sus *aspiraciones científicas* basadas en *experiencias de observación y experimentación*
- el importante papel que concede a la *actividad* y al *aspecto creativo*
- su carácter *democrático* dirigido a todas las personas
- el fomento de la *autonomía* de la persona que aprende

Además, la misma autora, tomando a Jiménez, González y Ferreres (1989) a partir de Decroly, apunta que satisface los criterios que estos proponen:

- *nivel personal*: es *paidocéntrico*
- *nivel generador*: atiende a las requisitos de *aprendizaje y expresión*
- *facilitación didáctica*: provoca *actividad y movimiento* del alumnado con propuestas sistematizadas
- *nivel de actividad del alumno*: integra la acción y lo lúdico

Del Bianco por su parte (2007, págs. 25-27), señala cinco ideas principales en esta propuesta:

Contingut Actual

Número 51, octubre 2016

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- Notes (dia)crítiques

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
- Número 81, gener 2020

- los lazos entre el movimiento corporal y el movimiento musical
- la motricidad global
- la música improvisada en la clase de rítmica
- la improvisación como objetivo de aprendizaje
- la rítmica

Por último, seleccionamos dos ideas que Bachmann (1988) perfila sobre la *Rítmica Jaques-Dalcroze*. La primera, la que entiende el papel mediador de la música en la consideración dualista del ser humano, afirmando que *el aprendizaje de la música supone (...) la posibilidad de sentir y representarse el movimiento que encierra* (pág. 27). Además subraya que en la *educación por la música y para la música* hay dos funciones que el ritmo musical cumple: una como aportación a la *educación general* y otra como *medio esencial de educación musical*.

La segunda idea que nos aporta Bachmann consiste en marcar hacia donde se debía dirigir el trabajo de la *Rítmica*, sobre el que Jaques-Dalcroze edificó su sistema *en tres niveles*:

en la propia educación musical
 en las interpretaciones de los futuros músicos profesionales
 en las aptitudes motrices
 (1988, pág. 71)

Orff-Schulwerk

En cuanto a la propuesta de Orff, también satisface los criterios anteriores que propone Jorquera:

- el concepto de *célula rítmica* está basado en una experimentación continuada y sistemática.
- *nivel de actividad del alumno*: la idea clave del desarrollo del *Orff-Schulwerk* es el concepto de *música elemental* en el que más adelante nos detendremos.
- su carácter *democrático* basado en la integración y la inclusión.
- *nivel generador*: atiende a las características del alumnado dando un amplio margen a la creatividad.
- *nivel personal*: la persona que aprende es el actor principal.
- *nivel de facilitación didáctica*: actúa de *lo simple a lo complejo*.

El propio desarrollo del *Orff-Schulwerk* desde sus orígenes, le ha hecho adaptarse a cada momento y extender su perspectiva hacia una visión amplia y abierta de la educación musical.

la propuesta orffiana ha llegado a integrarse sin problema alguno en las corrientes didácticas de cada etapa histórica, ampliando sus horizontes en términos de repertorio y combinándose de modo enriquecedor con otras propuestas didácticas

(Jorquera, 2004, pág. 33)

En esta línea, López (2007, págs. 73-74) nos muestra las aportaciones de Orff a la educación musical:

- *música, movimiento y lenguaje* como pilares del *Schulwerk*.
- las experiencias de las personas dentro de clase como *medios de comunicación y expresión*.
- la atención a los procesos creativos a través de la improvisación y composición y la construcción de *música elemental, desde los elementos esenciales*.
- el uso del *instrumental Orff* como punto de partida y llegada desde la voz y el movimiento corporal para *hacer música en grupo*.
- el *Orff-Schulwerk* es un modelo *diseñado para todo el mundo*.

Como muestran estas dos autoras, el concepto de *música elemental* es central en el *Orff-Schulwerk*. Desde sus orígenes ha sido objeto de estudio por diversos autores, entre ellos Keller (1962) y Jungmair (1992). En nuestro caso, nos servimos de Schumacher (1999) quien señala lo que Orff declaraba [1]:

La práctica de la música elemental debe conducirnos hasta sus formas y fuerzas primitivas y originales (...) El grito, la rima, la palabra, el canto son el punto de partida determinante

(ORFF, 1964, págs. 15-16)

Esta autora se centra en analizar un fragmento donde el propio Orff define *música elemental*; análisis este, que hace además, considerando *el significado del Orff-Schulwerk para la Pedagogía Social y de Integración y la Musicoterapia*, aspecto que nos resulta relevante por lo que significa de apertura y fusión hacia ámbitos de gran incidencia social.

La música elemental no es nunca solo música, está ligada al movimiento, la danza y el habla, es una música que debe hacerla uno mismo, a la que uno se incorpora no solo como oyente, sino también como cointérprete. Es intuitiva, no conoce grandes formas, es terrenal, natural, corpórea, todos pueden aprenderla y vivirla, a la medida del niño.

(ORFF, 1964, pág. 16)

- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019
- Número 78, juny 2019
Número 78, juny 2019
- Número 77, maig 2019
Número 77, maig 2019

Veure tots els números de L'ESMUC digital

Siguiendo a Schumacher, desglosamos el texto en cuatro partes y agregamos nuestra propia visión de que la **música elemental...**:

1- ... nunca es sólo música, está unida al movimiento, la danza y el habla

No se puede entender la música en sentido aislado sino siempre integrada en el cuerpo y su consideración como instrumento, lo que le abre las posibilidades expresivas y de comunicación. El uso de la percepción visual, auditiva y corporal de modo global para tocar, cantar y bailar música es una puerta para la incorporación de todas las personas a estas actividades. Schumacher incluso nos habla del uso por algunos autores de la *Musicoterapia-Orff como una terapia multisensorial*.

2- ... es una música que debe hacerla uno mismo

Se trata de movilizar el potencial propio para desarrollar el valor de la creatividad de cada persona ofreciendo espacios tanto a modelos propuestos por el profesorado, escritos o no escritos, como a la improvisación musical. Como expresa y clarifica Keller, *el Orff-Schulwerk no es un método, es sólo un indicador del camino (...)* y muestra sólo algunos de los muchos caminos posibles (1963, pág. 5). [2]

3- ... a la que uno se incorpora no solo como oyente, sino también como cointérprete

Tocar e improvisar refleja un carácter funcional, instrumental y operativo, por lo que nos sirve de herramienta de trabajo. Es, por tanto, el mecanismo para utilizar los impulsos de música, movimiento y habla (Jungmair, 1992). El *instrumental Orff* facilita este aspecto, pues gracias a sus *características* (Schumacher, 1999):

- anima todos los sentidos
- su técnica de ejecución es relativamente fácil
- favorece tanto tocar solo como en grupo
- es apropiado para la improvisación

4- ... es intuitiva, no conoce grandes formas, es terrenal, natural, corpórea, todos pueden aprenderla y vivirla, a la medida del niño

La comunicación musical es independiente de las diferencias que puede haber entre las personas. Los elementos de la música son *perceptibles* y *diferenciables* desde el nacimiento. Puede que sea la última palabra de este fragmento la que mantiene extendida, en algunos casos, la idea de que *elemental* se dirige hacia lo sencillo o lo inicial; y es que, aunque, evidentemente lo recoge, se extiende también hacia otras dimensiones como hemos podido ver en los párrafos anteriores.

Tal vez ayude a clarificarlo lo que el propio Orff escribía a Keller, manifestando su total confianza en él:

No hace falta que repita lo importante que es para mí que podamos colaborar como hemos planificado durante tantos años.

(WIDMER, 2011, pág. 242)

Y lo que Keller subrayaba ante la petición de Orff de explicar las características del *Orff-Schulwerk*.

Hacer música elemental es posible a cualquier edad

(KELLER, 1963, pág. 6)

Por tanto, considerando esto último, y para cerrar lo referente al concepto de **música elemental**, acabaremos añadiendo que este radica en ocuparse de modo permanente de que las características de las dinámicas propuestas conduzcan a provocar acciones de respuesta y comunicación en **todo tipo de alumnado**.

Y para finalizar este apartado y el presente artículo, no queremos dejar de agregar a todo lo presentado en él una mención a lo que Widmer (2011) recoge en las conclusiones de su estudio sobre *La Pedagogía del Orff-Institut* en el que alude al aspecto de *dinámica de grupo e interacción*:

Un estilo democrático configura la base para procesos de integración centrados en las personas y orientados a la emancipación, y de este modo se favorece una jerarquía plana. (...)

Los campos de la pedagogía abierta y transgresora facilitan itinerarios poco comunes del desarrollo de la personalidad.

(WIDMER, 2011, pág. 438)

[1] Los textos están tomados de los originales en alemán y son de traducción propia.

[2] El resaltado es nuestro.

Bibliografía

BACHMANN, M.-L. (1988). *La Rítmica Jaques-Dalcroze. Una educación por la música y para la música*. Madrid: Pirámide.

DEL BIANCO, S. (2007). Jaques-Dalcroze. En M. DÍAZ, & A. GIRÁLDEZ (coords.), *Aportaciones teóricas y metodológicas a la educación musical. Una selección de autores relevantes* (págs. 23-32). Barcelona: Graó.

HEMSY de GAINZA, V. (2004). La educación musical en el siglo XX. *Revista Musical Chilena*(201).

JORQUERA, C. (2004). Métodos históricos o activos en educación musical. *Leeme*(14).

JUNGMAIR, U. (1992). *Das Elementare. Zur Musik- und Bewegungserziehung im Sinne Carl Orffs*. Mainz: Schott.

KELLER, W. (1963). *Einführung in "Musik für Kinder"*. Mainz: Schött's Söhne.

KUGLER, M. (2000). *Die Methode Jaques Dalcroze und das Orff-Schulwerk "Elementare Musikübung"*. Frankfurt am Main: Peter Lang.

LÓPEZ, S. (2007). Carl Orff. En M. DÍAZ, & A. GIRÁLDEZ (coords.), *Aportaciones teóricas y metodológicas a la educación musical. Una selección de autores relevantes* (págs. 71-77). Barcelona, Graó.

ORFF, C. (1964). Das Schulwerk - Rückblick und Ausblick. En W. THOMAS (Ed.), *Orff-Institut an der Akademie "Mozarteum" Salzburg. Jahrbuch 1963* (págs. 13-20). Mainz: Schott's Söhne.

SCHUMACHER, K. (1999). Die Bedeutung des Orff-Schulwerkes für die musikalische Sozial- und Integrationspädagogik und die Musiktherapie. *Orff-Schulwerk-Informationen*(62).

WIDMER, M. (2011). *Die Pädagogik des Orff-Instituts*. Mainz: Schott.

El presente artículo es un apartado modificado de mi tesis doctoral con el título [Aprendizaje Cooperativo en los Estudios Superiores de Música. Un estudio de caso de la asignatura Formación Corporal y Comunicación.](#)

Fotografías: Luis García Vázquez.

Comentarios (0)

+ Afegir un comentari

Notes (dia)crítiques

L'escala musical com a mostra

Josep Pujol i Coll
Professor de musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

La música té la
paraula

Altres publicacions 0

Quin **rebombori** s'ha format amb la reforma dels accents diacrítics en català! Els músics tenim a mà una rastellera de monosíl·labs que en són afectats d'una manera o altra, els noms de les notes que usem als països llatins, heretats de l'himne gregorià a Sant Joan, *Ut queant laxis*. Cap d'ells porta l'accent diacrític, però a cops obliguen a dur-ne als seus homònims. Cantem-los, vinga:

- **Do:** tot i que es podria confondre amb allò donat o la conjugació verbal del verb donar, no hi ha hagut temptacions diacrítics. Déu n'hi do, amb el do.
- **Re:** també té una gran retirada a la forma dialectal del res: "No vull re". Si bé *res* en porta (res-rés), es veu que amb el re no cal re de re.
- **Mi:** per mi, que ningú ha considerat que la nota es pugui confondre amb el possessiu.
- **Fa:** fa que el fa tampoc ningú l'erra?
- **Sol:** per fi un diacrític. Tot i que el diferenciarem del sòl, encara ens quedaran ambivalències: el sol sol ser un sol sol? Deu ser per això que l'han indultat a darrera hora, com a quinzè diacrític a conservar.
- **La:** si fa sol, la nota la, sí, és un do. La frase és absurda, com la majoria de les que es construeixen per demostrar la conveniència dels diacrítics.
- **Si:** afirmem que sí, el sí porta accent; però ni la nota ni el condicional el duen: si hi ha un sí que sí, hi ha un parell de si que no.

Resumint, totes set notes presenten homonímies amb d'altres monosíl·labs, però a només dues s'han considerat que els cal un accent gràfic diferenciador. De debò que a unes els cal tant i a d'altres gens? Tot plegat no és molt arbitrari? No pagava la pena fer una mica de neteja i dedicar-nos a problemes més greus que té el català? Ofereixo neguits lingüístics substitutoris més reals de què preocupar-se: els calcs sintàctics i lèxics d'altres llengües, la caiguda dels pronoms febles i, el pitjor de tot, l'ús de la llengua en la quotidianitat, en davallada lenta però inexorable.

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari

Contingut Actual

Número 51, octubre 2016

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- Notes (dia)crítiques

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

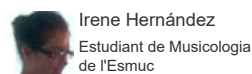
- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
- Número 81, gener 2020

Marisa Ruiz

La química de la música

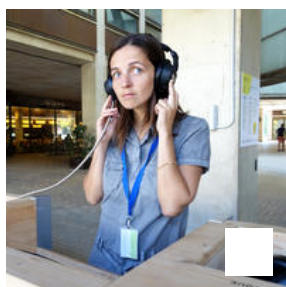
Irene Hernández
Estudiant de Musicologia
de l'Esmuc

Posa't en contacte

L'entrevista

Altres publicacions

0

Després de graduar-se en Química a la Universitat de Girona l'any 2002, la Marisa Ruiz va estudiar Musicologia a l'Esmuc. Ha treballat com a editora i coordinadora de projectes a les editorials Tritó i McGraw-Hill Education, com també en l'àmbit de la recerca, la docència i la divulgació musical, amb estades a Itàlia i al Musée de la Musique de París.

Actualment és la cap de col·leccions i documentació del Museu de la Música de Barcelona.

Després de cursar els estudis de química, què et va portar a estudiar musicologia? No hi ha gaire gent que ho faci...

Bé, conec diverses persones que han estudiat química o d'altres disciplines científiques i que després han sentit el camí de la música, així que no sóc una *rara avis*. Molta gent en queda sorpresa, però no sóc la primera ni seré l'última. Jo havia començat estudis de piano quan era molt petita i m'apassionava, però vaig descobrir que m'apassionava tant o més que tocar el piano pensar i parlar sobre música. Això va fer que m'interessés cada cop més per la història, la teoria i l'anàlisi musical. I una cosa va portar a l'altra i així, quan vaig trobar-me amb una llicenciatura de Química a les mans i va arribar l'hora de decidir el meu futur professional, vaig pensar que em faltava quelcom per fer, i la musicologia m'oferia la possibilitat de fer un estudi acadèmic sobre música.

I per què a l'Esmuc?

En primer lloc perquè coneixia alguns professors que impartien docència en musicologia i també tenia amics que hi havien estudiat. Coneixia una mica el plantejament de l'Escola i em va semblar molt atractiu, sobretot pel fet de poder seguir fent música. Oferia la possibilitat d'estudiar amb els mateixos professors que els meus companys que estudiaven piano, de fer música de cambra i cor. Aquestes activitats em permetien seguir tocant, però basant-ho en un estudi més acadèmic, teòric i orientat a la pràctica acadèmica.

Química i música. Com es materialitzen en la pràctica aquestes dues vocacions?

Jo no he exercit de químic mai. He estat professora de matèries científiques, però aquesta ha estat l'única professió relacionada amb la química que he exercit. Ara bé, la meua feina al Museu de la Música té molt a veure amb la química. Com a cap de col·leccions i documentació tinc sota la meua responsabilitat la gestió de la conservació i restauració dels instruments i documents de la col·lecció, és a dir, de tot el que té a veure amb la conservació preventiva i amb les intervencions que cal fer sobre els objectes de la col·lecció. Per tant, el fet de tenir coneixements científics sobre estructures microscòpiques, sobre com estan fetes les fustes, els metalls i les seves propietats m'ajuda molt a comprendre tots els processos que estan implicats en aquesta àrea. Són feines que molt sovint no es veuen però fonamentals per a la missió d'un museu: conservar el patrimoni, difondre'l i fer viure als ciutadans experiències al voltant d'aquestes col·leccions.

És clar, la teua labor implica que tens a les mans un instrument o un document històric, i aquest es pot conservar i restaurar molt bé o pot afectar l'original. T'has trobat en una situació complicada? Per exemple, com decideixes si un instrument s'ha de restaurar per una funció o una altra?

D'aquests dilemes ens en trobem al nostre dia a dia, i és la nostra feina estudiar cada cas i prendre decisions al respecte. Hi ha hagut diferents corrents, però actualment als museus la política universal és la de mínima intervenció.

Als anys setanta del segle XX es van arribar a fer restauracions que més que restauracions eren "destaureacions", és a dir, intervencions molt profundes que s'han documentat malament i que no tenien l'objectiu de conservar elements originals de l'instrument sinó d'utilitzar-lo per a determinats usos, com per exemple, l'ús musical. Això ha fet perdre informació continguda en l'instrument. Per exemple, si canviem la taula harmònica d'un piano històric per una de fusta moderna, canviem els feltres dels martells i hi posem un vernís que no té res a veure amb el que s'utilitzava en l'època, obtenim un instrument que no és històric sinó un instrument històric intervingut amb criteris moderns, i això es quelcom que hauríem d'evitar a tota costa.

Quins són els criteris actuals de conservació que s'apliquen al museu?

Contingut Actual

Número 51, octubre 2016

Destacats

- La música té la paraula
- L'entrevista
- Article
- La tònica dominant

- Notes (dia)crítiques

- Editorial

- La revista ESMUCdigital no es fa responsable de les idees i opinions expressades pels seus col·laboradors en els articles.

Contingut Anterior

- Número 24, gener 2014
- Número 22, novembre 2013
- Número 23, desembre 2013
- Número 54, gener 2017
- Número 25, febrer 2014

Números anteriors

- Número 81, gener 2020
- Número 81, gener 2020

Nosaltres el que fem és investigar i sobretot conservar preventivament: tenir unes condicions estables, la temperatura adequada i fer els tractaments que facin falta per mantenir els instruments en bones condicions; però no necessàriament un instrument en un museu ha de sonar. Aquest no és l'objectiu d'un museu, i hem d'explicar molt bé el que fem, perquè el públic entengui que els instruments històrics són objectes patrimonials que ens expliquen coses, que no estan aquí acumulant pols. Ens expliquen coses sobre ells mateixos, sobre les modes de l'època, els materials, sobre l'economia i societat d'un lloc determinat. Encara que fossin creats per al seu ús musical, el tractament museístic que els hem de donar no ha de ser necessàriament aquest.

- Número 80, octubre 2019
Número 80, octubre 2019
- Número 79, juliol-setembre 2019
Número 79, juliol-setembre 2019
- Número 78, juny 2019
Número 78, juny 2019
- Número 77, maig 2019
Número 77, maig 2019

Veure tots els números de L'ESMUC digital

Tens algun exemple d'un instrument que s'ha restaurat per corregir una restauració anterior?

Justament el [clavicèmbal Zell](#) està en un procés de restauració, i el motiu d'aquesta intervenció és revertir restauracions que es van fer als anys trenta que han perjudicat l'instrument més que beneficiar-lo. Ens trobem que el recobriment de les tecles no és l'original, nosaltres en posarem un que s'hi ajusta més. També hem de tenir clar que no tindrem mai un instrument "original" però el nostre objectiu és facilitar al públic una visió el més propera possible de com podia ser aquest instrument als seus inicis i com devia sonar.

Prioritzeu les còpies o els originals restaurats? Què és millor?

Encara que busquis l'equilibri entre el fet de poder gaudir d'un instrument original i la seva conservació, l'ús d'un instrument original el perjudica i, a més, els instruments restaurats per a un ús musical no els pot tocar tothom. Hi ha instruments més delicats que d'altres i cada instrument té el seu grau d'afectació, però en qualsevol cas hem de tenir clar que com més es perllongui en el temps i com més intens sigui l'ús d'un instrument més aviat es farà malbé. Vull desmitificar aquest tòpic que els instruments musicals s'han de tocar perquè sinó s'espatllen. Hi ha un desgast inherent al propi ús.

Si això ho tenim clar, podem considerar que com que hi ha instruments que són molt robustos, val la pena sacrificar-ne una mica de la seva conservació perquè tothom en pugui gaudir. Si arriba un moment en què un instrument està tan deteriorat que intervenir-hi seria acabar de destrossar-lo, és millor no restaurar-lo per aquest ús; i el que sí que podem fer és fer una còpia d'aquests instruments per recrear com sonaria.

I en teniu exemples en la vostra col·lecció?

Tenim exposats instruments de corda fregada i polsada construïts com a rèpliques a partir d'iconografia per Ignacio Fleita, luthier de Barcelona, que va construir [tots aquests instruments](#) per encàrrec del grup de música antiga Ars Musicae. També ens vam plantejar restaurar el [piano Broadwood](#) per a un ús musical, però això significaria acabar de destrossar el poc que queda de l'instrument. Per tant, per saber com sonava aquest instrument en aquella època s'hauria de construir una còpia.

Pot ser tant o més car i costós que restaurar un original, però si es fes malbé la còpia no perdríem el document original.

Quines altres tasques desenvolupes a la teva feina?

Una de les meves funcions és gestionar totes les ofertes de donacions i compres que ens arriben. Rebem regularment ofertes d'instruments i documents i jo m'encarrego de rebre, de seleccionar i de reunir una petita comissió que està formada per la direcció, els conservadors i jo mateixa per, en cas de dubte, decidir quins objectes ens quedem, com ho fem i quins criteris fem servir per acceptar noves peces i incorporar-les a les nostres col·leccions.

També sóc responsable de l'arxiu patrimonial del Museu, és a dir, de tots els fons documentals que tenim aquí, entre ells el fons Isaac Albéniz, Enric Granados i molts d'altres vinculats a Barcelona i a la música catalana. Entre les meves tasques hi ha la de gestionar els fons d'arxiu i difondre'ls mitjançant projectes de descripció i digitalització que podem realitzar gràcies al suport de l'ICUB (l'Institut de Cultura de Barcelona). Ara mateix estem embranchats en un projecte de digitalització que es materialitzarà entre aquest any i el 2017 anomenat [Barcelona Open Challenge](#), i que consisteix en la digitalització i difusió en línia dels fons d'arxiu de diferents museus municipals: el Museu de la Música, el Museu del Disseny, el Museu d'Història de Barcelona o el Museu Frederic Marès, entre d'altres.

A l'hora de digitalitzar, haig de seleccionar amb criteris musicològics què volem digitalitzar i quines són les prioritats en funció també de la programació del Museu. Si 2016 i 2017 són Any Granados prioritzem les fonts relacionades amb el compositor i anem organitzant la difusió i visió en línia dels fons. També atenem consultes.

Què són les consultes?

Des del servei de col·leccions, documentació, conservació i restauració el nostre deure és que les col·leccions estiguin obertes al públic, i atenem consultes que arriben presencialment o per carta, correu electrònic o telèfon. Per exemple, consultes d'un luthier que vol estudiar, fotografiar i prendre mesures d'un instrument de la col·lecció; o d'un investigador que està fent la tesi doctoral sobre Enric Granados i vol consultar el fons del Museu. L'atenem, li mostrem els documents i pot sol·licitar-ne còpies digitals. De vegades ens arriben consultes d'estudiants de conservació i restauració, o formem estudiants en pràctiques que venen de diferents institucions, tant de musicologia (de la Universitat Autònoma de Barcelona i de l'ESMUC) com de restauració o de l'àmbit documental.

També estem en procés de digitalitzar els nostres rotlles de pianola i estem començant a tractar els discos de pedra i els cilindres de cera, i Tenim molta feina, sobretot per documentar bé les col·leccions i posar-les a disposició del públic, ja sigui online o a través de consultes. Al 2015 vam atendre 400 consultes, i amb el ritme que portem aquest any jo crec que podem arribar tranquil·lament a les 600.

Com us coordineu amb les altres àrees del Museu?

Per exemple, amb l'àrea de Projectes i programes, que són els que gestionen l'activitat pública en el Museu: els concerts de temporada "La Música del Museu", el cicle d'assajos oberts "Silenci, fem música", el cicle de concerts "Un cafè amb...", visites tècniques, cursos, conferències, i un llarg etcètera. Tot el que suposi la intervenció en els instruments de la col·lecció ens afecta. Si s'han d'obrir les tarimes perquè s'han de posar les cadires pels concerts, nosaltres prèviament hem de baixar les tapes dels teclats perquè si no els maquinistes no

poden obrir les tarimes.. També gestionem els préstecs amb els altres museus, es tracta d'un procediment administratiu molt rigorós i amb un marc legal que s'ha de complir. També estem treballant per treure en línia el catàleg de tot el fons d'art.

Teniu una col·lecció d'art?

Tenim obres de Ramon Casas, Joaquim Renart, Francesc Miralles i molt més, però és desconeguda pel gran públic i és una llàstima. De tota manera, estem treballant per solucionar-ho.

És clar, els museus tenen un munt de material que no exposen.

Mira, en el fons instrumental tenim 2.200 peces de les quals estan exposades un 25%, i és moltíssim. És una ràtio d'exposició altíssima comparada amb la d'altres museus més grans, és clar que tenim menys peces. Els magatzems dels museus grans estan fora de l'edifici; nosaltres tenim la sort de tenir les reserves aquí i, per tant, quan hi ha una consulta d'un instrument de la reserva podem anar a buscar-lo fàcilment.

I, a més, deveu tenir altres projectes en curs...

Tenim intenció de reprendre i ampliar un projecte que consisteix en documentar col·leccions d'altres museus més petits o locals de Catalunya. El projecte es va acabar, però ara el volem ampliar i oferir-lo en línia. La recerca al voltant de les nostres col·leccions és un altre motor que volem desenvolupar.

I de projectes internacionals?

Estem en dos projectes europeus. Un es diu TIDE, que consisteix en crear una exposició itinerant anomenada Guitar On/Off, dedicada a la guitarra i que hem pensat juntament amb el Museu de la Música de París i el museu Ragnarock de Roskilde, a Dinamarca. Hem estat treballant en aquesta exposició durant l'últim any. La inauguració va tenir lloc el 17 de juny a París i ha arribat aquest setembre a Barcelona.

L'altre projecte europeu en el que estem implicats és diu *WoodMus/CK*. És un projecte de quatre anys dels quals ja en portem dos i que gira al voltant de la investigació, recerca i coneixement dels instruments de fusta. A més, hem estat la seu del Congrés anual del projecte, i per tant, tots els investigadors implicats i tothom que hi estava interessat ha vingut - per a la seva trobada anual els dies 7, 8 i 9 de setembre a la Sala 4 de l'Auditori.

Enllaços:

- [Musée de la Musique de París](#)
- [Museu de la Música de Barcelona](#)
- [Fons Isaac Albéniz](#)
- [Fons Enric Granados](#)
- [Museu del Disseny](#)
- [Museu d'Història de Barcelona](#)
- [Museu Frederic Marès](#)
- [Museu Ragnarock de Roskilde](#)

Comentaris (0)

+ Afegir un comentari